

quarta

PWM Edition

Magazine

Kwartalnik

Polskiego Wydawnictwa

Muzycznego

PWM
EDITION

Zwięzłość
siostrą talentu
O krótkich formach
muzycznych

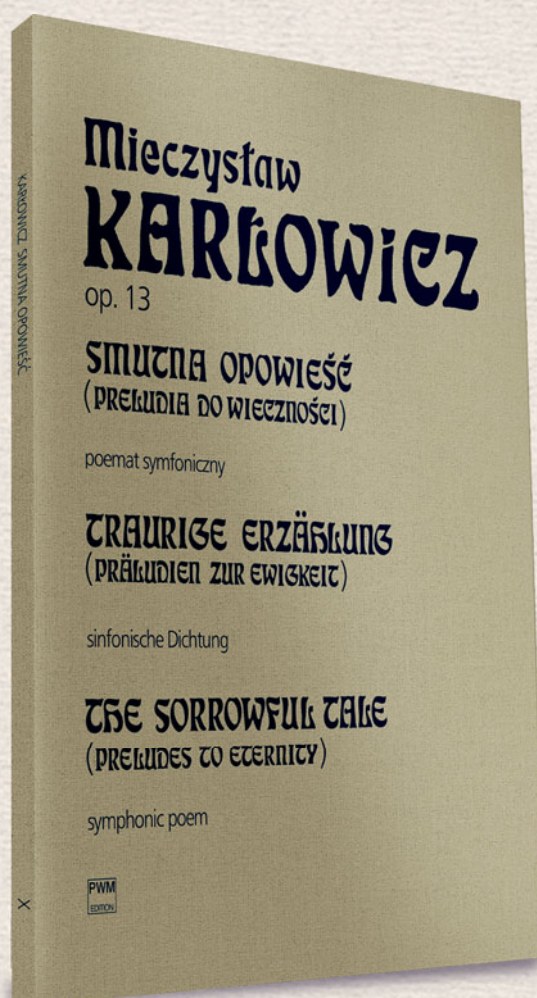
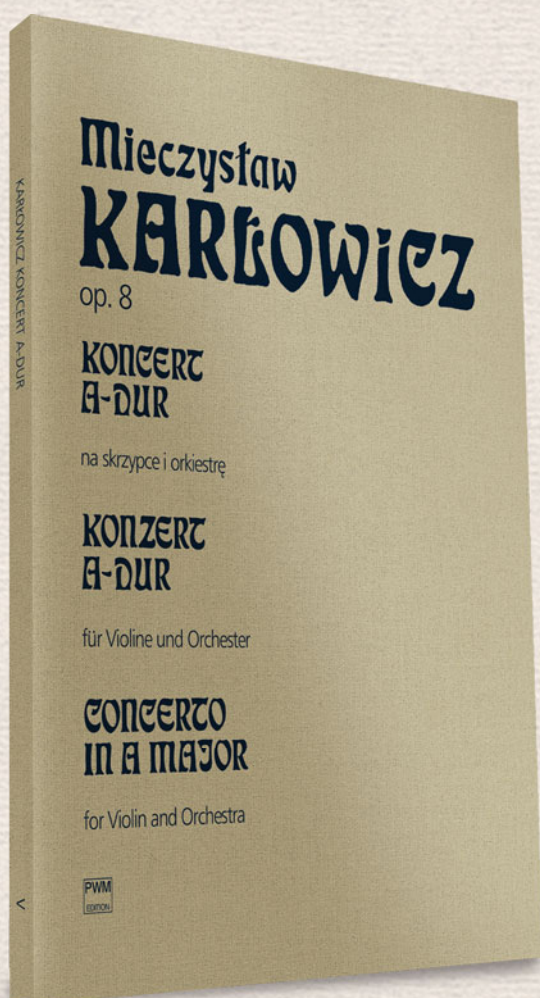
Conciseness –
sister of talent

About short
musical forms

NOWE TOMY | NEW VOLUMES DZIEŁA WSZYSTKIE | KARŁOWICZ-WORKS

NOWE MATERIAŁY ORKIESTROWE
NEW HIRE MATERIALS

M Karłowicz

inspiracje 4–7 inspirations**Dźwięki nieuczesane 4–5 Uncombed Sounds****Zamarzyć sobie dzieło – rozmowa z Joanną Wnuk-Nazarową 6–7 To dream an opus – a conversation with Joanna Wnuk-Nazarowa****aktualności 8–13 news****O prawdzie w muzyce... – rozmowy z Janem Henrykiem Borem i Wojciechem Kałamarzem 8–9 new faces The truth in the music... – conversations with Jan Henryk Botor and Wojciech Kałamarz****Zakodowane w dźwiękach – rozmowa z Eugeniuszem Knapikiem 10 announcements Coded in Sound – a conversation with Eugeniusz Knapik****kalendariusz koncertów 11 concert calendar****retrospekcje 12 retrospections****nagrody 13 awards****recenzje 14–16 reviews****Koncertы festiwalowe Musica Polonica Nova 14-15 Musica Polonica Nova's Festival Concerts****Agata Zubel, NOT I 16 Agata Zubel, NOT I****Chór Polskiego Radia, Próg nadziei Polish Radio Choir, Threshold of Hope****materiały orkiestrowe 17 hire materials****nowości wydawnicze 18–19 new publications****Drodzy Czytelnicy,**

ułożenie interesującego artystycznie programu koncertu to duże wyzwanie. Potrzebna jest do tego nie tylko świetna znajomość literatury muzycznej, ale nade wszystko talent wykazywania nieoczywistych związków między dziełami i ich twórcami oraz zdolność kreowania niebanalnej dźwiękowej narracji. Melomani bowiem coraz częściej oczekują zaskakujących połączeń repertuarowych, inteligentnych zestawień estetycznych, wskazywania historycznych kontekstów i pozamuzycznych tropów. Jednak oprócz walorów muzycznych, równie istotny dla programujących koncert jest czas trwania kompozycji. Dlatego też postanowiliśmy ten numer „Quarty” poświęcić utworom krótkim, w formie lapidarnym, które nie zajmują więcej niż 10 minut koncertowego czasu. Mamy nadzieję, że nasza „ściągawka” nie tylko Państwu pomoże skutecznie uzupełniać programy wydarzeń muzycznych, ale także wskaże mało znane a wartościowe dzieła polskich kompozytorów.

Daniel Cichy, Redaktor Naczelny PWM

Dear Sirs and Madams,

the arrangement of an artistically interesting concert programme is a huge challenge. Not only is a vast knowledge of music literature required for this purpose, but also a talent for showcasing the allegedly invisible relations between the works and their composers and a skill to create unusual sound narration. More and more often music lovers expect surprising repertoire associations, intelligent aesthetic settings or exposures of historical contexts and extramusical traits. However, apart from the musical virtues, the duration of a composition also is crucial for the programme setters. That is why we have decided to dedicate this issue of “Quarta” to short works, concise in their form, which take no longer than ten minutes of concert time. We hope that our “crib sheet” not only will help you to fill your programmes of musical events efficiently, but also that it will highlight the little known but valuable works of Polish composers.

Daniel Cichy, Editor-in-chief

Józef ŚWIDER
(1930–2014)**Pożegnanie / Farewell**

22 maja zmarł profesor Józef Świder, uznany kompozytor oraz pedagog. Ceniony głównie za twórczość chóralną, wielokrotnie odznaczany i nagradzany (m.in.: Srebrny i Złoty Krzyż Zasługi, Nagrody Ministra Kultury i Sztuki). Studiował grę na fortepianie, teorię muzyki oraz kompozycję. Ponadto kształcił się w klasie Bolesława Woytowicza oraz pod kierunkiem Goffredo Petrassiego w Rzymie. Wykładał na Uniwersytecie Śląskim oraz w Akademiach Muzycznych – w Katowicach i w Bydgoszczy na Podyplomowych Studiach Chórmistrzostwa.

Professor Józef Świder, a renowned composer and teacher died on the 22nd of May. Mainly valued for his choral oeuvre, he received multiple decorations and awards (for example: The Silver and Gold Cross of Merit, awards of the Minister of Culture and National Heritage). He studied piano, theory of music and composition. Additionally, he took classes under Bolesław Woytowicz and Goffredo Petrassi in Rome. He lectured at the Karol Szymanowski Academy of Music, University of Silesia and the postgraduate Choirmaster Studies in Bydgoszcz.

” Zwięzłość jest siostrą talentu

Antoni Czechow

Lakoniczność to umiejętność wyrażenia dźwiękowej prawdy w sposób tyleż intrygujący, co treściwy, spięcia krótkiego odcinka narracji mocną klamrą retoryczną.

” Conciseness is the sister of talent

Antoni Czechow

Brevity is the ability to express the sound truth in not only an intriguing but also a concise manner, to fasten a short section of narration with a solid rhetoric buckle.

Photo: fotosearch

Dźwięki nieuczesane

Uncombed Sounds

Dorota Kozińska

Nadmiar dźwięków nie służy treści, choć upodobanie do epigramatycznej zwięzłości wbrew pozorom może iść w parze z inklinacją do epickiego gadulstwa. Są dni, kiedy sadowimy się na kanapie z uroczystym zamiarem wysłuchania *Rienziego* w pełnej wersji, co zajmie nam blisko pięć godzin (krążyła kiedyś legenda, że Wagner zatrzymał zegar nad sceną w Operze Drezdeńskiej, żeby publiczność nie wymknęła się chyłkiem z teatru). Bywają też takie chwile w życiu, w których trudno nam się skoncentrować na utworze dłuższym niż trzy minuty – w tych momentach bliższe nam wydadzą się słowa Czechowa, który twierdził, że „zwięzłość jest siostrą talentu”.

...doskonałość sprowadza się do usuwania wszystkiego, co w dziele zbędne.

Czy to znaczy, że mamy pozbyć się z płytek wszystkich nagrań symfonii Mahlera i Brucknera, wyleczyć się z miłości do amerykańskich minimalistów, zwać z kościoła w połowie mszy w Wielką Sobotę? Niekoniecznie. Lapidarność stylu muzycznego nie zawsze odnosi się do całości kompozycji: czasem

dotyczy jej poszczególnych członów, zamkniętych monad, które jak u Leibniza tworzą byty odrębne i w swoim samolubstwie nie przejmują się tym, co przedtem i potem. Dobitym tego przykładem jest recytatyw Ewangelisty „Sie schrieten aber noch mehr und sprachen” z *Pasji Mateuszowej* Bacha, fraza skończona i pod każdym względem doskonała, której wykonanie zajmuje śpiewakowi od trzech do pięciu sekund.

I w tym właśnie należy upatrywać sedna lakoniczności w muzyce. Lakoniczność to umiejętność wyrażenia dźwiękowej prawdy w sposób tyleż intrygujący, co treściwy, spięcia krótkiego odcinka narracji mocną klamrą retoryczną. Jeśli kompozytor chce i potrafi żonglować dziesiątkami takich miniatur – swoich aforyzmów muzycznych – złoży je choćby i w półtoragodzinną całość o nieodpartej sile wyrazu (oratoria Händla, *Requiem* Verdiego, *II Symfonia* Mahlera). Jeśli woli zamknąć je w krótszą formę kameralną, wypowie tę prawdę przejmującą rozmową czterech instrumentów w kwartecie, subtelnym dialogiem śpiewaka z pianistą, przesłaniem ukrytym w cytacie albo muzycznym kryptogramie (*VIII Kwartet* Szostakowicza, *Podróż zimowa* Schuberta i *Karnawał* Schumanna).

Byli jednak twórcy, którzy w zwięzłości widzieli cel sam w sobie. Wśród

nich – niemal całkiem w Polsce nieznany – Anatolij Ladow, z którego przyjaciele się naśmiewali, że pisze swoje poematy symfoniczne pod lupą (trzyminutową *Babę Jagę* komponował prawie dziesięć lat). Niekwestionowanym mistrzem zwięzłości przeplecionej z ciszą pozostaje Webern, autor bodaj najkrótszego w dziejach utworu kameralnego – dwudziestokilkusekundowej *Bagateli* op. 9 nr 3 na kwartet smyczkowy – którego cały dorobek udało się zawrzeć na zaledwie sześciu krążkach CD. Niewiele dłuższe kompozycje wychodziły spod pióra „postwebernowskich” punktualistów: Bouleza, Maderny, Kotońskiego i Szalunka.

Jedno jest pewne: ilekroć kompozytor siada do pracy – nieważne, czy mając w zamyśle potężną kantatę, czy kilkudziesięciosiekundowy aforyzm muzyczny – powinien pamiętać, że doskonałość sprowadza się do usuwania wszystkiego, co w dziele zbędne. Z tych pozostałych, nieuczesanych – jak u Leca – myśli muzycznych, powstaje całość wieloznaczna jak życie, bogata w treść, ubrana we frapującą szatę dźwiękową. ■

The excess of sounds doesn't serve the content, although a predilection for an epigrammatic conciseness can be paired, in spite of appearances, with an inclination for an epic garrulousness. There are

days when we settle on a couch with the solemn intention of listening to the full version of *Rienzi*, which will take us almost five hours (a legend was circulating once, that Wagner stopped the clock over the stage of the Dresden Opera, so that the audience wouldn't sneak out of the theatre). There are also moments in life when it is difficult for us to concentrate on a work longer than three minutes – then we feel the truth of Chekhov's statement that "conciseness is the sister of talent".

Does it mean that we should get rid of all the recordings of Mahler and Bruckner's symphonies from our collection, conquer our love for American minimalists or bunk off church in the middle of the Easter Vigil? Not necessarily. The succinctness of a musical style doesn't always refer to the whole composition: sometimes it applies to its particular segments – closed monads, which according to Leibniz create separate beings and in their selfishness they don't care about what was before and will be after. A clear example of this, is the Evangelist's recitative "Sie schrieen aber noch mehr und sprachen" from Bach's *St Matthew Passion*, a finished phrase and perfect in every respect, whose performance takes a singer from three to five seconds.

This is where we should watch for the crux of brevity in music. Brevity is an ability to express sound truth in not only an intriguing but also a concise manner, to fasten a short section of narration with a solid rhetoric buckle. If a composer wants and can juggle with dozens of such miniatures – peculiar musical aphorisms – they will assemble them into even an hour and a half long whole of irresistible power of expression (Händel's oratorios, Verdi's *Requiem*, Mahler's *Symphony No. 2*). If they prefer to contain them in a shorter chamber form, they will state this truth by a poignant conversation of four instruments in a quar-

ter, a subtle dialogue of a singer with a pianist, a message hidden in a quote or a music cryptogram (Shostakovich's *Quartet No. 8*, Schubert's *Winterreise* and Schumann's *Carnaval*).

However, there were artists who considered conciseness a goal in itself. Among them Anatoly Lyadov – almost completely unknown in Poland – whose friend mocked him that he was writing his symphony poems under a magnifying glass (it took him almost ten years to compose the three minute long *Baba Yaga*). The unquestionable master of conciseness plotted with silence remains Webern, the author of probably the shortest chamber work ever – the just over twenty second long *Six Bagatelles Op. 9* for string quartet, whose whole life oeuvre fitted onto as few as six CDs. Similarly long opuses were written by the "post-Webern" punctualism composers: Boulez, Maderna, Kotoński and Szalonek.

...perfection comes down to removing everything which is unnecessary in an opus.

One thing is certain: whenever a composer begins their work – it doesn't matter if planning a huge cantata or less than a minute long musical aphorism – they should remember that perfection comes down to removing everything which is unnecessary in an opus. As from the remnants, the unkempt – as in *Lec* – musical thoughts, rises a whole as ambiguous as life – abundant in content, and dressed in an intriguing sound cover. ■

Dorota Kozińska – latynistka, krytyk muzyczny i teatralny, tłumaczka / latinist, music and drama critic, translator

REKOMENDACJE REPERTUAROWE

REPertoire RECOMMENDATIONS

Utwory kameralne / Chamber Works

Grażyna Bacewicz

Trio na obój, skrzypce i wiolonczelę /
for oboe, violin and cello, 10'
PWM 9414

Tadeusz Baird

Divertimento na flet, obój, klarnet i fagot /
for flute, oboe, clarinet and bassoon, 6'
PWM 9845

Marcel Chyrzyński

In C na klarnet, altówkę (wiolonczelę) i fortepian / for clarinet, viola (cello) and piano, 6'
PWM 9925

Ignacy Feliks Dobrzyński

Souvenir de Dresde na obój, fortepian i wiolonczelę / for oboe, piano and cello, 7'
PWM 10272

Zygmunt Krauze

Polichromia na klarnet, puzon, fortepian i wiolonczelę / Polichromy for clarinet, trombone, piano and cello, 4'30"
PWM 7164

Andrzej Krzanowski

Trzy utwory na obój i trąbkę / Three Pieces
for oboe and trumpet, 8'
PWM 8322

Aleksander Lasoń

2+2 dla Witolda na skrzypce, wiolonczelę i dwa fortepiany / 2+2 for Witold for violin, cello and 2 pianos, 4'
PWM 9911

Marek Stachowski

Pezzo grazioso na kwintet dęty / for wind quintet, 10'
PWM 9420

Poleca Michał Dworzyński / Michał Dworzyński Recommends

Photo: Michał Ramus

Chciałbym bardzo gorąco zarekomendować prolog symfoniczny Mieczysława Karłowicza *Biała gołąbka (Bianca da Molena)* op. 6. Prowadziłem go po raz pierwszy w Szkocji, gdzie zostałem poproszony o krótki polski utwór przed *Koncertem wiolonczelowym* Dvořáka. Muszę z dumą przyznać, że muzyka naszego wybitnego kompozytora spodobała się bardzo, i nie ustępowała artystycznie w żaden sposób kolejnej kompozycji. Wspaniała instrumentacja połączona z bogatą inwencją melodyczną opisują w malowniczy sposób tragiczną miłość błędnego rycerza i księżniczki. Karłowicz, kreując formę i operując subtelnie kolorami dużej orkiestry, mistrzowsko udowodnił bogactwo swego dopiero kształtującego się talentu. Utwór godny polecenia do każdego programu zarówno muzyki polskiej, jak i romantycznej. (11')

I would highly recommend a symphonic prologue *Bianca da Molena (The White Dove)* op. 6 by Mieczysław Karłowicz. The first time I conducted it was in Scotland, where I was asked for a short Polish piece to be performed before Dvořák's *Cello Concerto*. I have to proudly admit that the music of our prominent composer was very well received and artistically didn't give ground in any way to the composition that followed. Wonderful instrumentation in connection with an abundant melodic invention picturesquely describe the tragic love of a knight errant and a princess. Karłowicz, while creating form and subtly operating the colours of a large orchestra, masterly proved the richness of his just forming talent. The composition is worth recommending for every programme, both of the Polish, and also Romantic music. (11')

Zamarzyć sobie dzieło

To dream an opus

„Kiedy słyszę „utwory do 10 minut” – od razu przychodzą mi na myśl uwertury. Często to tradycyjne miejsce uwertury zajmują po prostu mniejsze formy XX-wieczne. Przeglądając się programom koncertowym, widzimy, że w tej funkcji pojawia się wiele cennych a zapomnianych kompozycji...

O sposobach dobierania repertuaru do programu koncertu z **Joanną Wnuk-Nazarową** rozmawia Magdalena Stochniol.

„When I hear “works no longer than ten minutes” - overtures immediately spring to my mind. Often the traditional place of an overture is simply taken by shorter 20th century forms. Looking at concert programmes we can see that many precious but forgotten compositions serve this function...

Magdalena Stochniol with **Joanna Wnuk-Nazarowa** on ways of selecting concerts for programmes.

W jaki sposób konstruowany jest program koncertowy Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia?

Gdy w 1991 roku zostałam dyrektorem Filharmonii Krakowskiej, zaskoczył mnie system układania programów w tej instytucji. Przestrzegano bowiem tylko rocznic i zapraszano takich dyrygentów, z którymi się orkiestry dobrze pracowało. Przychodząc do NOSPR-u, zastałam sytuację podobną. Ja jednak zaczęłam się upierać, aby program konstruować w inny sposób: zamarzyć sobie, żeby wykonać jakieś dzieło i do niego dobierać wykonawców, oraz proponować publiczności również dzieła niepopularne, zapomniane, albo nie lubiane po prostu... Dotychczas, żeby przemycić jakiś utwór, który nie cieszył się wielkim zainteresowaniem, musiała być jakaś szczególna okazja, na przykład rocznica.

A czy teraz kluczem doboru programu bywa już rocznice?

Często są wyśmiewane, ale ileż dobrego przyniósł rok Lutosławskiego! Ile zespołów orkiestrowych i kameralnych wróciło do tego kompozytora, odkurzyło jego zapomniane kompozycje, zręcznie mieszając łatwe w odbiorze, te neoklasyczne, z trudniejszymi z późniejszych okresów. No i teraz Panufnik. Nagraliśmy swego czasu wszystkie jego symfonie jako nagrania archiwalne dla radia, ale drobiazgów już nie grywalismy, więc teraz je przemycamy. W najbliższym czasie będzie *Kotysanka* – śliczny, „odłotowy” utwór. Z kolei ze smutnej okazji śmierci Wojciecha Kilara wyciągnięto wiele jego kompozycji zapomnianych, ale jakże wspaniałych!

Oprócz rocznic są jeszcze inne ważne daty. Czy je także bierze się pod uwagę?

Co ważne – tego nauczył mnie Jacek Berwald, zastępca do spraw programowych Filharmonii Krakowskiej, i jestem mu za to bardzo wdzięczna – trzeba przestrzegać roku kalendarzowego, w tym roku kościelnego. Podczas karnawału nie ma co grać *Requiem* Mozarta, bo ludzie w ogóle tego nie zrozumieją!

A jakie miejsce w programie zajmują krótkie utwory – trwające do 10 minut?

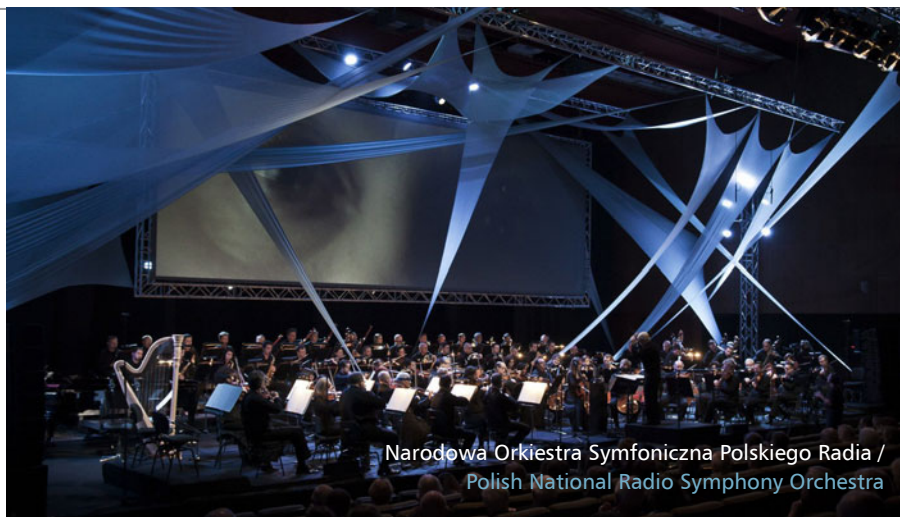
Kiedy słyszę „utwory do 10 minut” – od razu przychodzą mi na myśl uwertury. I tu mała anegdota. Gdy byłam dyrektorem Filharmonii Krakowskiej, wyjechalismy na wielkie tournée po Stanach Zjednoczonych, i tam przeżyliśmy szok. Wszędzie się domagano, by koncert rozpoczynała uwertura. Dopiero później zagadka się rozwiązała i dowiedzieliśmy się, że po uwerturze bilety sprzedawano za pół ceny! Ale wracając do pytania: często to tradycyjne miejsce uwertury zajmują po prostu mniejsze formy XX-wieczne. Przeglądając się programom koncertowym, widzimy, że w tej funkcji pojawia się wiele cennych a zapomnianych kompozycji, jak choćby *Wariacje na orkiestrę* Luigiho Dallapiccoli, *Incontri* Luigiho Nono, *Decoration Day* Charlesa Ivesa, czy Uwertura *Helios* Carla Nieleksena. Z okazji rocznicy węgierskiego października '56 przypomnieliśmy poruszającą *Hungarię* Artura Malawskiego. NOSPR prezentowała także zupełnie aktualne i nowe kompozycje: wykonaliśmy *Medytację* Toshio Hosokawy, *Silhouette* Arvo Pärt; niedawno graliśmy *Ritual* Alfreda Schnittkego.

Klasyka, owszem, a co z polskimi kompozytorami młodszego pokolenia?

Dla takiej muzyki mamy biennale Festiwal Prawykonañ, gdzie prezentowane są kompozycje nie starsze niż siedmioletnie. Tam swoje miejsce ma muzyka najnowsza i tam mamy przegląd wszystkich pokoleń, od dwudziestolatków aż po najstarszych twórców. Zdarzyło nam się jednak, choć są to raczej wyjątki, podczas piątkowych koncertów prezentować młodych, obiecujących kompozytorów, na przykład *Neurosymfonię* Karola Nepelskiego. Poza tym wciąż mamy dzieła wybitnych kompozytorów, których jeszcze nie zagralismy, jak choćby Pawła Mykietyna czy Pawła Szymańskiego. Wszystko przed nami. Natomiast na otwarcie nowej siedziby NOSPR-u zaplanowaliśmy prawykonanie *Concerto of Songs Offerings* na fortepian, chór i orkiestrę Eugeniusza Knapika, utworu napisanego specjalnie dla Krystiana Zimmermana. ■

How is the concert programme of the Polish National Radio Symphony Orchestra constructed?

When in 1991 I became the director of the Kraków Philharmonic I was surprised by the system used to draw up programmes in that institution. Generally, only anniversaries were observed, and conductors, with whom the orchestra cooperated well, were invited. When I arrived to PNRSO, I found a similar situation. However, I started to insist on constructing the programme differently: to dream of performing a certain opus and to choose suitable performers, and to propose to the audience works

which are unpopular, forgotten or simply not liked too much... So far, in order to smuggle in not popular compositions there usually had to be some occasion, an anniversary, for example.

These days do anniversaries tend to be key during selection of a programme?

They could be ridiculed, however – how much good came out of the Year of Lutosławski! How many orchestras and chamber ensembles went back to this composer, dusted off his forgotten compositions, skilfully blending those easy in reception, the neoclassical with the more difficult of the later periods. And now Panufnik. In the past we recorded all of his symphonies for the radio archives, but we didn't play his smaller pieces, so now we smuggle them in. Soon we will play his *Lullaby* – a lovely and "cool" work. On the other hand, because of the sad occasion of Wojciech Kilar's death, many of his forgotten, but so impressive compositions were re-discovered!

There are other important dates apart from anniversaries. Do you also take them into consideration?

What is important – and what I was taught by Jacek Berwald, a deputy in the Programme Department of Kraków Philharmonic, for which I am very grateful – you have to observe the calendar year, including the church calendar. There's no point in playing Mozart's *Requiem* during a carnival, because people won't understand!

What place do short pieces, those no longer than ten minutes, have in a programme?

When I hear "works no longer than ten minutes" – overtures spring immediately to my mind. A little anecdote. When I was director of the Kraków Philharmonic, we went on a grand tour around the U.S.A., and we experienced a shock. Everywhere they required an overture

at the head of the concert. And what occurred later: after the overture the tickets were half-price! But going back to the question: often the traditional place of an overture is simply taken by shorter 20th century forms. Looking at concert programmes we can see that many precious but forgotten compositions serve this function, for example Luigi Dallapiccola's *Variations for Orchestra*, Luigi Nono's *Incontri*, Charles Ives' *Decoration Day* or Carl Nielsen's *Helios Overture*. On the occasion of the anniversary of the Hungarian Revolution of 1956 we brought back Artur Malawski's moving *Hungaria*. PNRSO have also presented quite actual and new compositions: Hosokawa's *Meditation*, Arvo Pärt's *Silhouette*; recently we played Schnittke's *Ritual*.

The classics, of course, but what about the younger generation of Polish composers?

For this music, we have the biennial of the Festival of World Premieres, where compositions which are no older than seven years, are presented. This is a place for the newest music and we have there a review of all generations – from the twenty years olds to the eldest artists. We also, rather as an exception than a rule, sometimes present the young and promising composers, e.g. Karol Nepelski's *Nuerosymphony*, during the Friday concerts. Aside from that, we still have works by composers of the older generations, which we haven't played yet, just to mention Paweł Mykietyn or Paweł Szymański. This is all in the future. However, for the opening of PNRSO's new premises we have planned the premiere of Eugeniusz Knapik's *Concerto of Song Offerings* for piano solo, choir and orchestra written especially for Krystian Zimerman. ■

Joanna Wnuk-Nazarowa – dyrektor naczelny i programowy Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach / General and Programme Director of Polish National Radio Symphony Orchestra Katowice

**REKOMENDACJE
REPERTUAROWE**

**REPERTOIRE
RECOMMENDATIONS**

Utwory orkiestrowe / Orchestral Works

Witold Lutosławski
Cztery sygnały / Four Signals (1954), 1'
różne składy orkiestrowe / various scorings

Przeźrocza / Slides (1988), 4'
1111-1000-batt (1esec) pf/cel-archi (1.0.1.1.1)

Johann Sebastian Bach
Aria na strunie G z III Suity D-dur BWV 1068 / Air on the G String from Suite No. 3 in D major BWV 1068, 5'
instr. / orch. Grzegorz Fitelberg
2120-0000-archi

Wojciech Kilar
Mała uwertura / Little Overture (1955), 5'
2222-4331-batt (3esec) cel ar pf-archi

Przygrywka i kolęda / Prelude and Christmas Carol (1972), 10'
0400-0000-archi (6.6.4.4.4)

Karol Szymanowski
Etiuda b-moll op. 4 nr 3 / Study in B flat minor Op. 4 No. 3 (1902), 6'
instr. / orch. Grzegorz Fitelberg
1121-2000-batt (1esec) ar-archi

Grażyna Bacewicz
Divertimento (1965), 7'
0000-0000-archi

Tadeusz Baird
Uwertura „Giacosa” / Giacosa Overture (1952), 7'
3222-4300-batt (3esec) pf-archi

Krzysztof Dębski
Landscape (2000), 7'
cl solo-2222-2021-batt (2esec) ar-archi

Paweł Łukaszewski
Divertimento (2000), 7'
0000-0000-archi (5.4.3.2.1)

Maciej Radziwiłł
Divertimento D-dur / Divertimento in D major (1797), 8'
2000-2000-archi

Stefan Kisielewski
Sygnały sportowe / Sport Signals (1966), 8'
3222-4331-batt (4esec)-archi

Roman Maciejewski
Widoki znad morza / Scenes from the Seaside (1972), 9'
1(+fl dolce)121-2111-batt (2esec)-ar pf/cel/cemb-archi (0.0.2.2.1)

Marta Ptaszyńska
La novella d'inverno (1984), 10'
0000-0000-archi (5.0.2.2.1)

O prawdzie w muzyce...

The truth in the music...

{ nowe twarze / new faces }

Photo: archiwum prywatne kompozytora / private archive

HENRYK JAN BOTOR

Absolwent Akademii Muzycznej w Krakowie w klasie kompozycji oraz organów. Wielokrotnie nagradzany na konkursach kompozytorskich, m.in. „Vox Basilicae Calisiensis”, „Muzyka Ogrodowa” w Krakowie, konkurs w Mikołowie. W jego dorobku, obok utworów chóralskich, znajdują się także utwory symfoniczne, kameralne, fortepiano-we, organowe oraz pieśni.

A graduate of the Kraków Academy of Music, where he studied composition and organ. He has received numerous awards at composition competitions, e.g., „Vox Basilicae Calisiensis”, „Music for Garden” in Kraków, a competition in Mikołów. Among his works, apart from choral compositions, there also are symphony, chamber, piano and organ opuses and songs.

Henryk Jan BOTOR
Confido. Zawierzenie / Confido.
Entrustment
na chór mieszany a cappella /
for unaccompanied mixed choir
PWM 11485

Henryk Jan BOTOR
Jezu, ozdobo Aniołów / Jesus
Splendour of the Angels
na chór mieszany a cappella /
for unaccompanied mixed choir
PWM 11486

Czy utwory *Jezu, ozdobo Aniołów* i *Confido*. *Zawierzenie* komponował Pan z jakąś konkretną intencją?

Pierwszy z nich dedykowałem wspalanemu chórmistrzowi, Włodzimierzowi Siedlikowi, który go prawykonał z ówczesnym Chórem Polskiego Radia w Krakowie na Festiwalu Prawykonań w Katowicach w 2007 roku. Natomiast *Confido* napisałem w związku z kanonizacją Jana Pawła II. Cieszę się, że mogę dołożyć swoją cegiełkę do tej pięknej okazji.

Co Pana zdaniem decyduje o wartości utworu muzycznego?

Kiedyś – już świętej pamięci – Wojciech Kilar powiedział w jednym z wywiadów, że wartość utworu potwierdzi się wtedy, gdy będzie on wykonywany w filharmoniach. Kompozycja nie polega na tym, aby pięknie wyglądały partytury. Utwory są do słuchania. Dlatego każdego kompozytora powinna charakteryzować bezwzględna szczerość wypowiedzi. Staram się, żeby moja muzyka była przejrzysta pod względem treści i formy.

Tak jest też w najnowszych Pana dziełach...

Obydwie kompozycje są głęboko religijne. Tekst pierwszej jest tekstem brewiarzowym, zaczerpniętym z laudesów na uroczystość Najświętszego Imienia Jezus. Bardzo mi się spodobał, zwłaszcza w polskim przekładzie Leopolda Staffa. To piękne wyznanie miłości. Drugi utwór jest muzycznym opracowaniem modlitwy Jana Pawła II podczas poświęcenia Sanktuarium w Łagiewnikach w 2002 roku – fragment tej modlitwy umieszczony jest na ścianie z prawej strony ołtarza we wnętrzu Sanktuarium. Modlitwa ta jest bardzo przejmująca, gdyż wyraża prośbę do Boga o Jego Miłosierdzie dla świata, tak potrzebne w obecnych czasach. Tekst jest ważny i kluczowy, to on ukierunkował moje komponowanie. Jest formotwórczy i jest sprawcą odpowiedniej ekspresji obu utworów. ■

Did you compose the works *Jesus, Splendour of the Angels* and *Confido*. *Entrustment* with any particular intention?

The first is dedicated to a great choir-master, Włodzimierz Siedlik, who premièred it with the old Polish Radio Choir in Kraków at the Festival of World Premières in Katowice in 2007. However, I have written *Confido* in relation to the canonisation of John Paul II. I am glad I could add my own contribution to this very beautiful occasion.

What is the most important value of an opus?

One day – the now late – Wojciech Kilar said in an interview that the value of an opus is confirmed when it is performed in concert halls. Composing isn't about the scores looking beautiful. Compositions are for listening. That's why a composer should be characterised by an absolute honesty of statement. I attempt to ensure that my music is transparent in terms of the content and form.

This approach is visible in your latest works too...

Both compositions are deeply religious. The text of the first is a breviary text taken from the Lauds on the occasion of the feast of the Holy Name of Jesus. I liked it a lot, especially in the Polish translation by Leopold Staff. It is a beautiful declaration of love. The second opus is a musical interpretation of John Paul II's prayer during the consecration of the Sanctuary of the Divine Mercy in Łagiewniki in 2002 – a fragment of this prayer has been placed inside on the wall to the right of the altar. This prayer is very poignant, as it expresses a plea to God for His Mercy for the world, so necessary these days. Text is important and fundamental, it directed my composing. It creates the form and is a creator of suitable expression of both works. ■

W kwietniu do grona kompozytorów reprezentowanych przez PWM dołączyli dwaj wybitni kompozytorzy muzyki chóralnej: **Henryk Jan Botor** z dwiema partyturami swoich utworów – *Confido. Zawierzenie* i *Jezu, ozdobo Aniołów* oraz ks. **Wojciech Kałamarz** z utworami na chór mieszany a cappella – *Niepokalana Królowa* i *Słowiański Papież*.

O tym, skąd czerpać inspirację dla swojej twórczości, oraz o tym, na czym polega prawda w muzyce, z kompozytorem rozmawia Jadwiga Marchwica.

This April two prominent composers of choral music joined the group of composers represented by PWM Edition: **Henryk Jan Botor** with two scores of his works – *Confido. Entrustment* and *Jesus, Splendour of the Angels*, and **father Wojciech Kałamarz** with works for mixed choir a cappella – *Immaculate Queen* and *Slavic Pope*.

Jadwiga Marchwica speaks with the composers about sources of inspiration and what is truth in music.

Photo: archiwum prywatne kompozytora / private archive

WOJCIECH KAZIMIERZ KAŁAMARZ

Studiował w Akademii Muzycznej w Krakowie dyrygenturę oraz muzykę kościelną. Jest laureatem szeregu nagród uzyskanych na konkursach kompozytorskich m.in.: konkursie im. A. Didura w Sanoku, konkursie z okazji XXX-lecia Akademii Muzycznej w Bydgoszczy, „Muzyka Ogrodowa” w Krakowie.

Studied conducting and church music at the Academy of Music in Kraków. A laureate of a number of awards in composition competitions, e.g. Adam Didur Composition Competition in Sanok, the competition on the occasion of celebration the 30th anniversary of Feliks Nowowiejski Academy of Music in Bydgoszcz and “Music for Garden” in Kraków.

Wojciech KAŁAMARZ
Niepokalana Królowa /
The Immaculate Queen
na chór mieszany a cappella /
for unaccompanied mixed choir
PWM 11487

Wojciech KAŁAMARZ
Słowiański papież / Slavic Pope
na chór mieszany a cappella /
for unaccompanied mixed choir
PWM 11488

Od lat jest Pan związany z Krakowem. Czy klimat tego miasta sprzyja działalności artystycznej?

Zdecydowanie, klimat dla twórców jest tu doskonały. Jeszcze w trakcie studiów, wolne chwile spędzałem na wzgórzu wawelskim, a dziś chętnie fotografuję krakowskie kamienice, parki, świątynie... Jest też kilka miejsc w Krakowie, w których dosięgło mnie natchnienie.

Historia powstania *Słowiańskiego Papieża* wiąże się z Wawelem, a jak było w przypadku *Niepokalanej Królowej*?

Ta kompozycja powstała z potrzeby serca, w związku z tym jest bardziej „moja” i mocniej podąża za światem mojej wyobraźni niż *Słowiański Papież*, podyktowany tekstem Słowackiego. Utwór powstał 3 maja 2010, a więc w Uroczystość Królowej Polski, święto zarówno religijne, jak i państwowe. Tekst krakowskiego twórcy, Stanisława Wyspiańskiego, również miał ogromny wpływ na brzmienie tego utworu.

Czego nie może zabraknąć Pańskiej muzyce?

Kocham ciszę w muzyce, ale i cenię potęgę jej podniosłości. Z jednej strony wolę konkret, z drugiej zaś nieuchwytny kształt dźwiękowy, czy nie z tej ziemi postać brzmieniową. Ale to co w muzyce dla mnie najważniejsze, to prawda, szczerść i autentyczność dzieła. Cenię harmonię, własne poczucie czasu, moje spektrum melodyczne, wycucie barwy.

Zawsze komponuje Pan w zgodzie ze sobą?

Napisałem wiele utworów z potrzeby serca, które nie są łatwo przyswajalne dla otoczenia. Mam dość bogatą wyobraźnię i nie chcę się ograniczać, poza tym na razie wciąż czuję się „młody” w mojej twórczości i nie bardzo przejmuję się tym, czy ktoś zrozumie, czy odrzuci moje dźwięki. Ważne, że ja jestem z nich zadowolony i je lubię. ■

You have been connected with Kraków for years. Is the atmosphere of the city conducive to artistic activity?

Definitely, the atmosphere for artists is excellent here. Even during my studies I used to spend my free time at the Wawel Hill, and today I take photos of Kraków’s old buildings, parks and churches... And, in fact, there are several places in Kraków where inspiration touched me.

The story of the creation of *Slavic Pope* is connected to Wawel, what about *Immaculate Queen*?

This composition rose from the desire of my heart, therefore is more “mine” and follows the world of my imagination to a stronger degree than *Slavic Pope*, which was inspired by Słowacki’s text. I wrote it on the 3rd of May 2010, that is on the feast of the Holy Virgin Mary Queen of Poland, a holiday which is both religious, but also public. A text by a Krakovian artist, Stanisław Wyspiański, also had great influence on the sound of this work.

What cannot be missing in your music?

I love silence in music, but I also appreciate the power of its sublimity. On one hand I prefer concrete things, on the other indefinable sound shape or a sound figure which is out this world. However, what is most important for me in music are truth, honesty and the authenticity of an opus. I really hold harmony, my own sense of time, my melodic spectrum and the sense of tone colour in high esteem.

Do you always compose in accordance with yourself?

I have written many works from the desire of my heart which are not easily accessible to the public. I have quite a vivid imagination and don’t want to restrict myself. As for now I still feel ‘young’ in my artistic work and I’m not much concerned if somebody understands or rejects my sounds. What is important to me is whether I’m pleased and like them. ■

Zakodowane w dźwiękach

Coded in Sound

W czerwcu, na deskach Opery Narodowej w Warszawie, odbędzie się premiera opery *Moby Dick* Eugeniusza Knapika w reżyserii Barbary Wysockiej. Solistów, chór i orkiestrę symfoniczną poprowadzi Gabriel Chmura. O okolicznościach powstania utworu i jego przesłaniu, z kompozytorem rozmawia Magdalena Stochniol.

The world premiere of Eugeniusz Knapik's opera *Moby Dick* will take place on the stage of Teatr Wielki–Opera Narodowa in Warsaw this June. The production will be directed by Barbara Wysocka and the soloists, choir and symphony orchestra will be conducted by Gabriel Chmura. Magdalena Stochniol discusses with the composer the origin of this opus and its message.

Photo: Mariusz Makowski / PWM

Jak to się stało, że na kolejną swoją operę wybrałeś właśnie *Moby Dicka*?

Przyznaję, że ten temat został mi podsunięty, i to wiele lat temu. Poszukiwałem wówczas tekstów do cyklu pieśni *Up Into the Silence*, który miał być – jak to wtedy założyłem – moim pożegnaniem z XX wiekiem. I tak, poszukując ich, spotykałem się z wieloma osobami. Jedną z nich był Paweł Jędrzejko, wówczas młody doktor w Instytucie Języka i Literatury Angielskiej i Amerykańskiej. Podczas jednego ze spotkań Paweł zaczął opowiadać mi o *Moby Dicku*. Mówił – słuchaj, to jest tak wspaniałe dzieło, że tylko sięgnąć, i jest opera. Przeczytałem całość i uznałem, że książka rzeczywiście jest ciekawa – głównie ze względu na wątki ukryte. I to właśnie wydało mi się niezwykle fascynujące.

Co Cię najbardziej pociągnęło w tym dziele?

Jego wielopiętrowość! Jest tam niezwykle interesujący wątek biblijny, a całość jest przesycona symbolami. Warstwy te nakładają się na siebie, otwierając nas na perspektywę człowieka jako takiego i jego relacje z Absolutem.

O czym więc jest *Moby Dick*?

To opowieść o relacji człowieka z Bogiem. Ahab, który oskarżając Boga o to, że został przez niego głęboko, niesłusznie okaleczony, planuje zemstę. W punkcie kulminacyjnym jest scena, w której Ahab prawie szaleje z nienawiści. Przed ostatecznym atakiem szuka sprzymierzeńca i, nacinając sobie żyły, zawiera pakt z diabłem. W momencie katastrofy wszystko się zmienia. Muzyka się zmienia... Mogę tylko powiedzieć, że starałem się napisać najpiękniejszą muzykę, jaką potrafiłem. To jest oczywiście bardzo osobiste.... Wszyscy włącznie z całą załogą zostajemy wchłonięci w piękno,

nie ma już cierpienia, nie ma granic, zemsty, żądzy, tego, co było do tej pory.

Nazwałeś *Moby Dicka* operą – misterium. Jak to rozumiesz?

Od początku wiedziałem, że nie będzie to typowa opera, tylko rodzaj widowiska... A misterium? To po prostu uchYLENIE pewnych drzwi dla tych, którzy będą próbowali to dzieło interpretować. Dzięki muzyce nie ma jednoznaczności, każdy słuchacz wybierze odpowiednią dla siebie drogę. Jedno jest pewne – w operze to muzyka jest źródłem i wykładnią sensu. Wszystko jest zakodowane w dźwiękach. ■

Całość wywiadu dostępna jest pod adresem:
www.mobydick.pwm.com.pl

Why did you choose *Moby Dick* as your next opera?

I admit that the theme was suggested to me, that was many years ago while I was looking for texts for the *Up Into the Silence* cycle of songs, of which I had thought to have been my farewell to the 20th century. And, during the search I met many people. One of them was Paweł Jędrzejko, back then a young doctor of English and American Studies. One day Paweł told me about *Moby Dick*. He said – listen, this is such a magnificent opus that all you have to do is just reach for it and you have an opera. I read it and thought that the book is really interesting – mainly because of the hidden plots. This is what I found extremely fascinating.

What was the most attractive for you in this novel?

The fact that it's multi-layered! There's an unusually interesting biblical thread

and the whole is saturated with symbols. These layers overlap each other showing us a human being as such and their relations with the Absolute.

What is *Moby Dick* about, then?

This is the story of the relationship between a human being and God. Ahab, who accuses God of having deeply and unjustly hurt him, is planning his revenge. At the culmination point there is a scene in which Ahab is almost going mad with hatred. Before the final attack he is looking for an ally and by cutting his veins he makes a pact with the devil. At the moment of catastrophe everything is changing. The music is changing... All I can say is that I tried to write the most beautiful music I could. Of course, it is very personal... All of us, including the crew, we are dragged into beauty, there is no suffering, no borders, revenge, desire, all of that which has hitherto existed.

You called *Moby Dick* a mystery-opera. What do you mean by that?

From the very beginning I knew that it wouldn't be a typical opera, but some kind of a show... And mystery? This is just a slight opening of the door for those who will try to interpret this opus. Because of the music there is ambiguity, each listener will choose a path that suits them. One thing is certain – in opera, music is the source and interpretation of sense. Everything is coded in sound. ■

Full interview available at
www.mobydick.pwm.com.pl

Eugeniusz Knapik – kompozytor, pianista
 i pedagog / composer, pianist, pedagogue

Kalendarium koncertów / Concert Calendar

Data / Date	Kompozytor i tytuł / Composer and title	Wykonawcy / Performers	Miejsce / Place
04.06	Ignacy Jan Paderewski <i>Symfonia h-moll „Polonia” / Symphony "Polonia" in B minor</i>	Orkiestra Teatru Wielkiego – Opery Narodowej, Jerzy Maksymiuk (dyr. / cond.)	Warszawa (Poland)
04.06	Fryderyk Chopin <i>Fantazja A-dur na tematy polskie / Fantasia in A major on Polish Themes Op. 13</i>	Brno Philharmonic	Brno (Czechy / Czech Republic)
14–15. 06	Karol Szymanowski <i>II Koncert skrzypcowy / Violin Concerto No. 2</i>	Wiener Symphoniker, Vladimir Jurowski (dyr. / cond.), Leonidas Kavakos (vno)	Wiedeń / Vienna (Austria)
20.06	Witold Lutosławski <i>Chantefleurs et chantefables</i>	Orkiestra Filharmonii im. W. Lutosławskiego we Wrocławiu, Benjamin Shwartz (dyr. / cond.), Sarah Shafer (S)	Wrocław (Poland)
25.06	Eugeniusz Knapik <i>Moby Dick</i>	Orkiestra Teatru Wielkiego – Opery Narodowej, Gabriel Chmura (dyr. / cond.)	Warszawa (Poland)
26.06	Karol Szymanowski <i>IV Symfonia „Sinfonia concertante” op. 60 / Symphony No. 4 "Sinfonia concertante" Op. 60</i>	Kyeonggi Philharmonic Orchestra, Shi-Yeon Sung (dyr. / cond.), Peter Jablonski (pf)	Seul / Seoul (Korea Pd. / South Korea)
27.06	Wojciech Kilar <i>Orawa</i>	Jugendkammerorchester, Ulli Büsel (dyr. / cond.)	Freising (Niemcy / Germany)
04.07.	Karol Szymanowski <i>II Symfonia B-dur op. 19 / Symphony No. 2 in B flat major Op. 19</i>	Narodowa Orkiestra Symfoniczna PR, Alexander Liebreich (dyr. / cond.)	Kraków, Festiwal Muzyki Polskiej / Festival of Polish Music (Poland)
04.07	Paweł Mykietyn <i>Koncert na flet i orkiestrę / Concerto for flute and orchestra</i>	Narodowa Orkiestra Symfoniczna PR, Alexander Liebreich (dyr. / cond.)	Kraków, Festiwal Muzyki Polskiej / Festival of Polish Music (Poland)
06.07	Stanisław Moniuszko <i>Halka: Mazur, Aria Stolnika / Halka: Mazurka, Stolnik's aria</i>	Orkiestra Teatru Wielkiego – Opery Narodowej, Łukasz Borowicz (dyr. / cond.)	Bad Kissingen (Niemcy / Germany)
20.07	Henryk Wieniawski <i>Polonez koncertowy D-dur op. 4 / Concert Polonaise in D major Op. 4</i>	Stuttgarter Musikschiule	Stuttgart (Niemcy / Germany)

Muzyka polska na Żuławach

Polish Music in Żuławy

W dniach 17-22 lipca odbędzie się pierwsza edycja festiwalu „Muzyka polska na Żuławach”. Elbląska Orkiestra Kameralna – organizator i pomysłodawca imprezy – pod dyktando Marka Mosia wykona dzieła m.in: Mieczysława Karłowicza, Witolda Lutosławskiego, Wojciecha Kilara, Grażyny Bacewicz oraz Henryka Wieniawskiego.

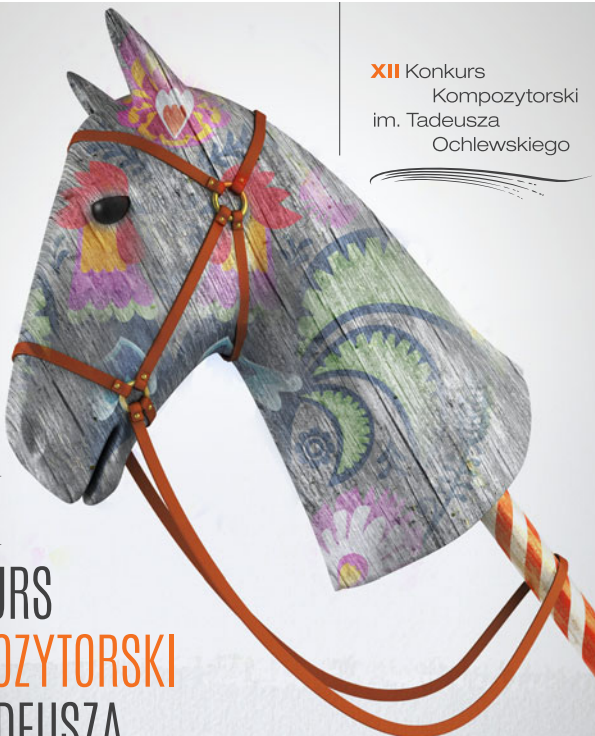
The first edition of the “Polish Music in the Żuławy Region” Festival will be held from the 17th to the 22nd of July. The co-organiser and originator of the event – the Elbląg Chamber Orchestra conducted by Marek Moś, will perform opuses by Mieczysław Karłowicz, Witold Lutosławski, Wojciech Kilar, Grażyna Bacewicz, Henryk Wieniawski and others.

Presteigne Festival 2014

W dniach 21-26 sierpnia w Walii odbędzie się Presteigne Festival poświęcony w tym roku polskim twórcom. Nie zabraknie na nim także dzieł kompozytorów reprezentowanych przez PWM: Pawła Łukaszewskiego (premierowe wykonanie *Requiem*), Macieja Zielińskiego (brytyjska premiera *Concello*) i wielu innych.

At the Welsh Presteigne Festival, which will take place from the 21st to the 26th of August, Polish artists represented by PWM Edition, such as Paweł Łukaszewski (the first performance of *Requiem*), Maciej Zieliński (the British premiere of *Concello*) and many others, will mark their presence.

Reklama

XII Konkurs Kompozytorski im. Tadeusza Ochlewskiego

XII KONKURS KOMPOZYTORSKI IM. TADEUSZA OCHLEWSKIEGO 2014

ORGANIZOWANY PRZEZ POLSKIE WYDAWNICTWO MUZYCZNE

TEMAT KONKURSU:

Oryginalna kompozycja przeznaczona dla małej orkiestry symfonicznej (orkiestry średniej szkoły muzycznej), inspirowana polską muzyką ludową.

TERMIN NADSYŁANIA PRAC:

31 sierpnia 2014 r.

Rozstrzygnięcie konkursu: październik 2014 r.

NAGRODY: wydanie kompozycji drukiem, włączenie do katalogu PWM, publiczne wykonanie, nagrody rzeczowe.

www.pwm.com.pl

Logo of Polish Music Publishers Association (Związek Polskich Wydawców Muzyki) and PWM Edition.

Prawykonanie *Ego sum pastor bonus*

The world première of *Ego sum pastor bonus*

25 kwietnia, w związku z uroczystościami kanonizacyjnymi Jana Pawła II, w Kościele Mariackim w Krakowie miało miejsce prawykonanie *Ego sum pastor bonus* Pawła Łukaszewskiego. Utwór wykonał Ealing Abbey Choir. Natomiast 11 maja w Ealing Abbey w Londynie odbyła się brytyjska premiera kompozycji.

On April 25th, in connection with the John Paul II's canonisation celebrations, the first performance of Paweł Łukaszewski's *Ego sum pastor bonus* took place in St Mary's Church in Kraków. The opus was performed by Ealing Abbey Choir. The British première of the composition was in Ealing Abbey in London on May 11th.

Photo: Marcin Palowski / PWM

...o muzyce Marty
Ptaszyńskiej

...about Marta Ptaszyńska music

W dniach 17-19 marca 2014 roku na Uniwersytecie Muzycznym w Grazu (Austria) odbyło się sympozjum *Wszystkie świat pełen barw w muzyce Marty Ptaszyńskiej*, zaś w dniach 24-26 marca wybitna kompozytorka oraz profesor Uniwersytetu w Chicago była gościem wrocławskiej uczelni muzycznej. W ramach wspomnianych wydarzeń miały miejsce wykłady i warsztaty prowadzone przez Martę Ptaszyńską, a także koncerty, na których wykonywane były wyłącznie utwory kompozytorki.

From the 17th to the 19th of March the *Colourful Universe of Marta Ptaszyńska Music* symposium took place at the University of Music in Graz (Austria) and from the 24th to the 26th of March the prominent composer and professor from the University of Chicago was a guest of the Wrocław Academy of Music. During both events lectures and workshops conducted by Marta Ptaszyńska took place, as well as concerts comprised exclusively of the composer's works.

Chór Polskiego Radia oraz Orkiestra Kameralna Miasta Tychy Aukso pod dyktando Marka Mosia / Polish Radio Choir and Aukso Orchestra, cond. Marek Moś

Prawykonanie *Kyrie* Góreckiego

The première of Górecki *Kyrie*

Na koncercie „Próg nadziei – w hołdzie Janowi Pawłowi II”, współorganizowanym m.in. przez Narodowy Instytut Audiowizualny, 21 kwietnia w warszawskiej Bazylice Archikatedralnej miało miejsce światowe prawykonanie *Kyrie* op. 83 na chór mieszany, perkusję, fortepian i orkiestrę smyczkową Henryka Mikołaja Góreckiego (utwór miał być częścią mszy, o którą prosił kompozytor Jan Paweł II). Dzieło opublikowane przez wydawnictwo Boosey & Hawkes, zostało wykonane przez Chór Polskiego Radia oraz Orkiestrę Kameralną Miasta Tychy Aukso pod dyktando Marka Mosia. Podczas koncertu miało miejsce również prawykonanie utworów Henryka Jana Batora oraz ks. Wojciecha Kałamarza.

On April 21st, at the concert “Threshold of Hope – Homage to John Paul II”, co-organised by Narodowy Instytut Audiowizualny, in the Archcathedral Basilica in Warsaw the world première of Henryk Mikołaj Górecki's *Kyrie* Op. 83 for mixed choir, percussion, piano and string orchestra took place (the composition was supposed to be part of a mass commissioned by John Paul II). The work published by Boosey & Hawkes was performed by the Polish Radio Choir and AUKSO Chamber Orchestra conducted by Marek Moś. During the concert, works of Henryk Jan Botor and father Wojciech Kałamarz were also presented for the first time.

Muzyka Twardowskiego na kijowskim Majdanie

Twardowski music on the Kiev Maidan

30 maja w Kijowie w sali koncertowej Narodowej Akademii Muzycznej Ukrainy zabrzmiała muzyka Romualda Twardowskiego w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Ukraińskiego Radia pod dyktando Wołodimira Sheiko. Orkiestra wykonała trzy utwory kompozytora: *Antifone per tre gruppi d'orchestra*, *Serenadę* i *Trzy freski*.

Three works by Romuald Twardowski was performed in Kiev, on May 30th. The concert took place at the National Music Academy of Ukraine. The Symphony Orchestra of Ukrainian Radio conducted by Volodimir Sheiko presented: *Antifone per tre gruppi d'orchestra*, *Serenade* and *Three Frescos*.

PWM na Targach Muzycznych we Frankfurcie

PWM Edition at the Music Fair

W dniach 12-15 marca we Frankfurcie odbyły się największe targi wydawców muzycznych na świecie – MusikMesse. Jak co roku obecne na nich było Polskie Wydawnictwo Muzyczne, prezentując swoją ofertę nowości wydawniczych i nowych materiałów orkiestrowych. W tym roku na stoisku znalazły się m.in. publikacje Fryderyka Chopina, Grażyny Bacewicz oraz Wojciecha Kilara, a także muzyka chóralna.

From the 12th to the 15th of March the largest fair of music publishers in the world, MusikMesse, was held in Frankfurt. As usual, PWM Edition attended, presenting its offer of new issues and orchestral materials. This year at our stand we proposed, among others, the publications of Frédéric Chopin, Grażyna Bacewicz and Wojciech Kilar's works, and also choral music.

Choc de Classica dla Łukaszeńskiego

Choc de Classica Prize for Łukaszeński

Paweł Łukaszeński został uhonorowany nagrodą Choc de Classica za płytę *Missa de Maria a Magdala (Missa bremsgartensis)*, która ukazała się nakładem firmy fonograficznej DUX w cyklu „Musica Sacra”. Jak czytamy: „Paweł Łukaszeński wznosi się na wyżyny Johna Tavenera czy H.M. Góreckiego, kompozytorów, których sam podziwiał” (Michaël Sebaoun, *Muzyka polska nie zna kryzysu*).

Paweł Łukaszeński has been honoured with the Choc de Classica Prize for the *Missa de Maria a Magdala (Missa bremsgartensis)* album, which was published by DUX Recording Producers in the “Musica Sacra” series. This is what we can read: “Paweł Łukaszeński rises to the heights of John Tavener or H.M. Górecki, composers whom he admires” (Michaël Sebaoun, *Polish Music Knows No Crisis*).

Photo: Mariusz Malowski / PWM

Nagrody dla naszych książek

Terpsychora w tenisówkach Sally Banes otrzymała 1 kwietnia 2014 roku nagrodę Marka Radia Kraków, zaś książka *Lutosławski. Skrywany wulkan* Aleksandra Laskowskiego zwyciężyła w plebiscycie „Najlepsze książki na wiosnę”, organizowanym przez portal Granice.pl.

Awards for our books

On April 1st 2014 Sally Banes' *Terpsychore in Sneakers* received the Radio Kraków Brand award and *Lutosławski. A Hidden Volcano* by Aleksander Laskowski won the “The Best Books for Spring” plebiscite organised by Granice.pl.

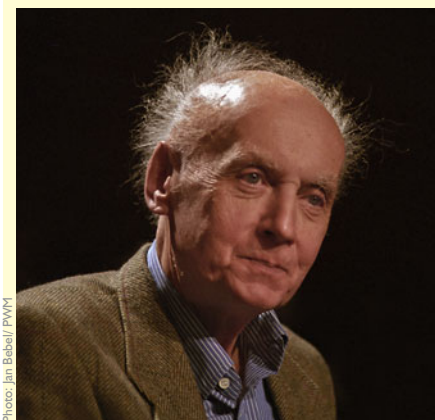
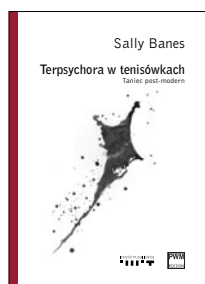

Photo: Jan Babił / PWM

Fryderyki dla kompozytorów PWM

Fryderyk music award for PWM Edition's composers

24 kwietnia na gali Fryderyków docenione zostały m.in. płyty *Angelus, Exodus, Victoria* z muzyką Wojciecha Kilara (album roku w kategorii „muzyka symfoniczna i koncertująca”), *Chagall for Strings* Piotra Mossa (album roku w kategorii „muzyka współczesna”) i *Choral Works* Mariana Borkowskiego („najwybitniejsze nagranie muzyki polskiej”).

On April 24th, at the Fryderyk music award gala the following works and albums received recognition: the *Angelus, Exodus, Victoria* album of Wojciech Kilar's music (album of the year in the “Symphony and Concert Music” category), Piotr Moss' *Chagall for Strings* (album of the year the “Contemporary Music” category) and Marian Borkowski's *Choral Works* (“the most outstanding recording of Polish music”).

Photo: Kamila Romanuk, Grzegorz Baran, Własność organizatora Festiwalu Musica Polonica Nova

Polonica Nova dla Agaty Zubeł

Polonica Nova for Agata Zubeł

12 kwietnia, podczas finałowego koncertu festiwalu Musica Polonica Nova, Agata Zubeł została wyróżniona nagrodą za utwór *NOT I* (odznaczony wcześniej najwyższą notą podczas 60. Międzynarodowej Trybuny Kompozytorów UNESCO w Pradze). 28 lutego w Monachium miała miejsce niemiecka premiera utworu. W tym roku nakładem wydawnictwa KAIROS ukazała się także płyta artystki pod tym samym tytułem, zawierająca cztery utwory kompozytorskie w wykonaniu Klangforum Wien pod dyktando Clementa Powera. Partytura nagrodzonego utworu jest dostępna na Issuu.com.

On April 12th, during the final concert of the Musica Polonica Nova Festival, Agata Zubeł was awarded the Polonica Nova Prize for the *NOT I* composition (which had also been honoured as the best work at the 60th UNESCO International Rostrum of Composers in Prague). The first German performance of this composition took place in Munich on February 28th. This year KAIROS Music Productions has released the artist's album under the same title which consists of the composer's four works performed by the Klangforum Wien Ensemble conducted by Clement Power. The score of the awarded composition *NOT I* is now available at Issuu.com.

Koncertы festiwalowe Musica Polonica Nova

Musica Polonica Nova's Festival Concerts

Photo: Kamilla Romanuk, Grzegorz Baran. Photo organizer: Festival Musica Polonica Nova. Property of Festival Musica Polonica Nova.

Prawykonanie *Dziennika zapelnionego w połowie* Aleksandra Nowaka

The first performance of Aleksander Nowak's *Half-filled Diary*

Zofia Komuszyna

Podczas dwuczęściowego koncertu „Idio-chordo-elektro-Ah...” słuchacze mieli okazję wysłuchać prawykonania utworów młodych kompozytorów, przeznaczonych na idiofony, chordofony i instrumenty elektroniczne. Z największym uznaniem publiczności spotkał się ostatni utwór z prezentowanych tego wieczoru – *Dziennik zapelniony w połowie* na wiolonczelę, perkusję i smyczki Aleksandra Nowaka, jedyny utwór, który wykonywany był na tradycyjnych instrumentach. W partii instrumentu solowego publiczność usłyszała Magdalenę Bojanowską, natomiast Wrocławską Orkiestrę Kameralną „Leopoldinum” dyrygował Ernst Kovacic.

Aleksander Nowak, uznany za jednego z najciekawszych kompozytorów młodego pokolenia, wielokrotnie nagradzany był na konkursach, a jego utwory z powodzeniem wykonywano w kraju i za granicą. To artysta, który mimo młodego wieku, wykształcił już swój styl oraz jasno sprecyzował poglądy na temat własnej muzyki, a ponadto to jeden z nielicznych kompozytorów, którego utwory od początku wydawane są przez Polskie Wydawnictwo Muzyczne.

Prezentowany podczas festiwalu *Dziennik zapelniony w połowie* stanowi kolejny w dorobku Nowaka utwór, którego nadrzędnym celem jest nawiązywanie więzi emocjonalnej ze słuchaczem. Jak kompozytor podkreślał na łamach „Kwartę”: „chciałbym, aby muzyka była silnie emocjonalna” (1/2011). Służą temu różnorodne środki zastosowane w kompozycji. W partii wiolonczeli solo usłyszeć można pojedyncze dźwięki w wąskim ambitusie na tle *crescenda* orkiestrowego czy też długie dźwięki ozdobiane różnym rodzajem wibrata. Ponadto w jednej z części instrument solowy wykonuje melodię niezwykle ekspresyjną, opartą na powtarzalnych zwrotach melodyczno-rytmicznych w niskim i wysokim rejestrze. Zarówno w partii wiolonczeli, jak i orkiestry często stosuje kompozytor *glissando* na przestrzeni niewielkich interwałów, które zachęca słuchacza do kontemplacji, ale też zawierające się w większym ambitusie, służące umiejętnemu formułowaniu narracji poszczególnych, wyraźnie skonstrastowanych, ustępów utworu. Pierwszą i ostatnią część utworu, na zasadzie klamry kompozycyjnej, rozpoczyna partia wiolonczeli solo, która wykonując rozłożone akordy bez użycia smyczka, uzyskuje brzmienie kojarzące się z barwą mandoliny. Utwór Aleksandra Nowaka jest kolejnym dziełem wpisującym się w typowy dla jego twórczości, realizowany konsekwentnie od lat, styl kompozytorski. ■

During the two-part concert “Idio-chordo-elektro-Ah...” the audience had the chance to listen to the premières of young composers’ works for idiophones, chordophones and electronic instruments. The last work performed that evening – Aleksander Nowak’s *Half-filled Diary* for cello, percussion and strings received the greatest recognition. It was the only work, which was performed on traditional musical instruments. In the solo instrument part the audience heard Magdalena Bojanowska, and the Wrocław Chamber Orchestra was conducted by Ernst Kovacic.

Aleksander Nowak, considered as one of the most interesting of the younger generation of composers, has received a number of awards at competitions and his works have been performed both in Poland and abroad to great acclaim. This is an artist, who in spite of his youth, has already developed his style and clearly specified his views on his own music, and apart from that, he is one of the very few composers whose works have been published by PWM Edition from the very beginning of his career.

Half-filled Diary is yet another work in Nowak’s oeuvre, whose main purpose is the establishment of an emotional bond with the listener. As he once emphasised in the pages of “Quarta”: “I would like music to be highly emotional” (1/2011). Various means were applied in the composition to serve this role. In the cello solo part single sounds of a narrow ambitus against the orchestral *crescendo* background can be heard, as well as long sounds embellished by a vibrato or double notes played in two parallel octaves. Moreover, in one of the parts an instrument solo plays an unusually expressive melody which is based on repetitive melodic and rhythmic turns in a low and high register. Both in the cello and orchestra parts the composer often uses *glissando* in the area of small intervals which encourages the listener to contemplate, but that is also included in a larger ambitus to serve the skilful formation of narrations of particular clearly contrasted passages of the opus. The opening and closing of the opus begin with a cello solo part, which acting as a compositional frame, performs spread chords without the use of a bow, achieving sound that is associated with the colour of a mandolin. Aleksander Nowak’s work is yet another in his oeuvre in which he follows the typical for him consistently realised composition style. ■

W dniach 4-12 kwietnia we Wrocławiu już po raz dwudziesty dziewiąty miał miejsce festiwal Musica Polonica Nova. W stolicy Dolnego Śląska zabrzmiały m.in. utwory Agaty Zubel, Marcela Chyrzyńskiego, Wojciecha Kilara i Kazimierza Serockiego, a światową premierę miał *Dziennik zapelniony w połowie* Aleksandra Nowaka.

The 29th edition of the Musica Polonica Nova Festival took place in Wrocław from the 4th to the 12th of April. In the capital of the Lower Silesia, among all the other artists, Agata Zubel, Marcel Chyrzyński, Wojciech Kilar and Kazimierz Serocki's works were performed and Aleksander Nowak's *Half-filled Diary* had its world premiere.

Finałowy koncert Festiwalu

The final concert of the Festival

Kamila Staśko-Mazur

Finałowy koncert festiwalu rozpoczął utwór *Upstairs-Downstairs* Wojciecha Kilara na dwa chóry dziewczęce (chór szkoły muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach) i orkiestrę (Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach pod batutą Michała Klauzy). „Nie ma nic piękniejszego niż dźwięk, trwający niemal w nieskończoność” – słowa kompozytora zdają się trafnie opisywać jedną z idei wpisanych w *Upstairs-Downstairs*, bowiem podstawową cechą rozwoju i przebiegu formy jest tu swoiste, medytacyjne, ale i nie pozbawione odniesień do materii brzmieniowej, trwanie dźwięku. Łukowa budowa utworu, nadbudowująca kolejne dysonansowe współbrzmienia nad trwającym konsonansem, zapewnia stopniowe oddalenie napięcia i łączy się z tytułem utworu: na podobieństwo wznoszących się i opadających stopni schodów prezentuje kolejne barwy, wzbogacające ton podstawowy kompozycji.

Concerto 2000 na klarnet i orkiestrę symfoniczną Marcela Chyrzyńskiego nawiązuje zarówno do wczesnych utworów orkiestrowych kompozytora, jak i do rozwiązań stosowanych w cyklu utworów na klarnet solo (partie wykonywał Arkadiusz Adamski). Blisko 25 minutowy utwór stanowi rodzaj podsumowania preferowanych przez kompozytora cech stylistyczno-warsztatowych. Kompozycja łączy cechy muzyki klasycznej, filmowej oraz popularnej. Zachowując tradycyjne założenia koncertu, kompozytor wykorzystuje także nowsze techniki wydobywania dźwięku w partii instrumentu solowego. Między liryczne bądź ornamentacyjne kantyleny klarnetu wprowadza obniżenia dźwięków, tryle małosiekundowe, ćwierćtony oraz oscylacje między dwoma dźwiękami. Orkiestrze, poza towarzyszeniem tematowi klarnetowemu, powierza wiele motywów motorycznych, *quasi* polimetrycznych bądź repetytywnych. Sposób operowania orkiestrą, tonalność oraz rodzaj prowadzenia narracji przywołuje konotacje z muzyką końca XIX wieku i neoklasycznymi powrotami w XX wieku.

Zwieńczeniem koncertu był utwór Agaty Zubel *IN* na wielką orkiestrę symfoniczną, w którym artystka raz jeszcze potwierdziła swój kunszt kompozytorski. W *IN* kompozytorka roztacza szalenie interesujący, kalejdoskopowy pejzaż dźwiękowy, przywołujący skojarzenie z przestrzenią ukazaną jako jedno miejsce oglądane z różnych perspektyw i odległości. Intrygująca brzmieniowość kompozycji współtworzona jest także przez puls utworu. Jednocześnie kompozycja wciąga słuchacza w śledzenie trasy przekształceń owego pejzażu brzmieniowego, uzyskanego przez zastosowanie różnorodnych technik wydobywania dźwięków. Słuchając orkiestry symfonicznej, odnajdujemy więc zaskakujące barwy i rytmy charakterystyczne także dla muzyki elektronicznej oraz fonicznych, nieregularnych odgłosów natury. Bogata fakturalnie kompozycja, dynamiczna w swej zmienności i jednocześnie budująca wrażenie pewnej trwającej w statycznej formie przestrzeni, tworzy spójny obraz dźwiękowy, niezmiernie frapujący i ujmujący w swym sonorystyczno-medytacyjnym idiomie. ■

Photo: Kamila Staśko-Mazur, Członek Zarządu Zarządu Festiwalu Musica Polonica Nova / Property of Festival Musica

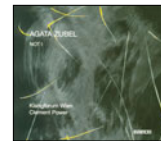
The final concert of the Festival was begun by Wojciech Kilar's *Upstairs-Downstairs* for two girl choirs (the choir of Karol Szymanowski Secondary State Music School in Katowice) and orchestra (Polish National Radio Symphony Orchestra in Katowice, conducted by Michał Klauza). "There is nothing more beautiful than an almost infinite sound" – the composer's words seem to accurately describe one of the ideas written into *Upstairs-Downstairs*, as the basic feature of the development and course of the form is peculiar, meditative, but not devoid of references to the sound matter, duration of a sound. The curved composition of this work, which adds the subsequent dissonance harmonies over the ongoing consonance, ensures a gradual receding of tension and is connected to the work's title: the analogy of climbing and receding stairs presents the next colours which enrich the basic tone of this composition.

Marcel Chyrzyński's *Concerto 2000* for clarinet and symphony orchestra refers both to the composer's early orchestral works and to the solutions applied in the cycle of works for clarinet solo (the parts were performed by Arkadiusz Adamski). This almost 25 minute long opus is a kind of summary of the stylistic and technique characteristics, which are favoured by the composer. This composition binds the features of classical, film and popular music. While preserving the classical concert form the composer also puts into use the newer techniques of extracting sound in the solo instrument part. He introduces lowering of sounds, short trills, quarter tones and oscillations between sounds among the lyrical or ornamental cantilena of the clarinet. The orchestra, aside from accompanying the clarinet themes, is given many *quasi* polimetric or repetitive important motifs. The way of operating the orchestra, the tonality and the kind of running of the narration brings connotations with the late 19th century music and the neoclassical continuations of the 20th century.

The crowning performance of the evening was Agata Zubel's *IN* for large symphony orchestra, in which the composer once again proved her compositional artistry. In *IN* the artist displays an extremely interesting and kaleidoscopic soundscape which brings a correlation with a space depicted as one place watched from various perspectives and distances. The intriguing sound of this composition is co-created by the pulse of this work. This one-part opus draws the listener into tracking the alternations of this soundscape, which has been achieved by an application of various techniques of sound extraction. While listening to the symphony orchestra we can discover surprising colours and rhythms, which are also characteristic of electronic music and the phonic, irregular sounds of nature. This texturally rich composition, dynamic in its changeability and at the same time creating the impression of some lasting space in a static form, forges a coherent sound picture, which is immensely intriguing and engaging in its sonorism and meditative idiom. ■

Agata Zubel, *NOT I*

Agata Zubel's, *NOT I*

Jakub Puchalski

Agata Zubel przyzwyczaiła mnie do barwnej dynamiki swojej muzyki. Efekty sonorystyczne, w znacznym stopniu skupione na głosie ludzkim, łączą się w niej z instrumentalno-wokalnymi dialogami, z krótkimi frazami, które nabierają niekiedy właściwości motywicznych, z dźwiękami przetworzonymi lub generowanymi przez komputer, a następnie składają na formę realizującą własną dramaturgię. Najnowsza płyta ukazuje, jak bardzo dramaturgia ta wynika z doświadczenia i odczucia słowa.

Trzy z czterech zawartych tutaj utworów powstały do słów. Rola tekstu nie powinna zaskakiwać, skoro autorka jest śpiewaczką, czyli słowa są dla niej podstawowym i naturalnym materiałem. Głos nigdy nie walczy z instrumentami, a w konsekwencji instrumenty nie walczą też ze sobą (tu trzeba podkreślić również zasług świetnego zespołu Klangforum Wien).

Nie jestem przekonany, czy *NOT I*, który dał płycie tytuł (a w ubiegłym roku wygrał Międzynarodową Trybunę Kompozytorów UNESCO), rzeczywiście wybija się ponad pozostałe utwory. Szczególnie poruszające wydały mi się *Aforyzmy na Miłosza* – to właśnie tutaj pojawiają się nie tylko dźwiękowe obrazy uczuć, ale same uczucia. Z drugiej strony *NOT I* wciąga w dramaturgiczną konstrukcję, prowadzącą od poszukiwania dźwięku, przez nerwową dynamikę, do liryki, a wreszcie końcowej kulminacji. Kulminacji całej płyty. Do zalet wydawnictwa należy także wnikliwa notka Adriana Thomasa.

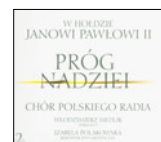
Agata Zubel got me accustomed to the colourful dynamics of her music. The sonorism effects, which to a large degree are focused on human voice, connect with the instrumental and vocal dialogues, with short phrases which occasionally gain motif properties and with computer processed or generated sounds, and then assume a form realising its own dramaturgy. The latest album reveals to what extent the dramaturgy results from experience and feeling the word.

Three of the four works comprising the album were created to words. The importance of the text should not be a surprise as the author is a singer – therefore words are her rudimentary and natural material. Voice never competes against the instruments, and the instruments, consequently, never compete one against another (here one should also give credit to the outstanding Klangforum Wien ensemble).

I am not convinced as to whether *NOT I*, which gave name to the whole album (and won the UNESCO International Rostrum of Composers last year), in fact stands out from the other works. *Aphorisms on Miłosz* seemed particularly moving to me – here not only the sound pictures of feelings appear, but also the feelings themselves. On the other hand, *NOT I* draws into a dramaturgical construction, beginning from a search for sound, then leading through nervous dynamics, to lyricism and the final culmination, that of the entire album. The other advantage of this publication is also the insightful note by Adrian Thomas.

Chór Polskiego Radia, *Próg nadziei*

Polish Radio Choir, *Threshold of Hope*

Krzysztof Stefański

Bezspornym pozostaje fakt, że Jan Paweł II był postacią historycznie istotną, choćby jedynie z racji wyjątkowo długiego pontyfikatu. Nie powinien zatem dziwić rezonans postaci polskiego papieża w kulturze, również muzycznej. Wydana z okazji kanonizacji Jana Pawła II płyta *Próg nadziei* prezentuje szereg dzieł na chór a capella inspirowanych tą postacią.

Największą wartością wydawnictwa niewątpliwie jest udział Chóru Polskiego Radia pod kierunkiem Włodzimierza Siedlika i artystycznym kierownictwem Izabeli Polakowskiej. Precyzyjna intonacyjna i rytmiczna, spójne brzmienie, nienaganna dykcja i emisja – w każdym z aspektów zespół prezentuje się na wysokim poziomie. Chór bardzo pięknie frazuje, wydobywając czysto muzyczne wartości wykonywanych utworów.

Większość z utworów została napisana w rodzaju współczesnego *stile antico*, opartego na rozszerzonej tonalności z nawiązaniem modalnymi i chętnie eksponowanym współbrzmieniem całego tonu. Samotną perłą w repertuarze jest *Totus tuus* Henryka Mikołaja Góreckiego. Podobać się mogą także akcenty chorałowe w *Oremus* Juliusza Łuciuka czy utworach Wojciecha Widłaka, jak również medytacyjny, powoli rozwijający się *Psalm XXIII* Marcela Chyżyńskiego. Na drugim biegunie należałoby umieścić „naiwne” onomatopoeje ze *Słowiańskiego Papieża* Wojciecha Kałamarza czy *Suity Maryjnej* Łuciuka.

It is a fact beyond dispute that John Paul II was a historically crucial figure, if only by virtue of his exceptionally long pontificate. Therefore one should not be surprised by the resonance of the Polish pope in culture, including music. The album *Threshold of Hope* (*Próg nadziei*), published on the occasion of canonisation of John Paul II, presents a number of works for choir a capella, inspired by his personae.

Undoubtedly, the greatest value of this publication is the participation of the Polish Radio Choir conducted by Włodzimierz Siedlik and under the artistic management of Izabela Polakowska. The intonational and rhythmic precision, coherent sound, impeccable diction and emission – in all of these aspects the group presents itself at the highest of standards. The choir phrases beautifully, bringing out the purely musical values of the works performed.

Most of the works were written in the contemporary *stile antico*, based on an expanded tonality with modal references and eagerly exposed harmony of the whole tone. The jewel in the repertoire's crown is Henryk Mikołaj Górecki's *Totus tuus*. Furthermore, one can appreciate the choral accents in Juliusz Łuciuk's *Oremus* or in Wojciech Widłak's works, and also, the meditative and slowly developing *Psalm 23* by Marcel Chyżyński. At the opposite pole one should place the "naive" onomatopoeiae from Wojciech Kałamarz's *Slavic Pope* or Łuciuk's *Marian Suite*.

Nowości z katalogu wypożyczeń BMO New Hire Materials

MICHAŁ DOBRZYŃSKI

Iluminacje – Concerto-notturmo (2010), 11'
na fortepian i orkiestrę smyczkową /
for piano and string orchestra
Prawykonanie / Word Première:
09.09.2010, Częstochowa,
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii
Częstochowskiej, Michał Dobrzyński (pf),
Jerzy Salwarowski (dyr. / cond.)

MIKOŁAJ GÓRECKI

Arioso e furioso (2014), 11'
Koncert na gitarę, orkiestrę smyczkową
i perkusję / Concerto for guitar, strings and
percussion

EUGENIUSZ KNAPIK

Moby Dick (2010), 150'
opera-misterium w 4 aktach / opera-
-mystery in 4 acts
libretto: Koehler Krzysztof na podstawie
powieści Hermana Melville'a / Koehler
Krzysztof on the basis of Herman Melville's
novel
2S 1CT 4T Bar 1B-coro misto-3343-4331-timp batt
pf-archi
Prapremiera / Word Première: 26.06.2014,
Warszawa, Teatr Wielki-Opera
Narodowa, Gabriel Chmura (dyr. / cond.)

PAWEŁ ŁUKASZEWSKI

Requiem (2014), 55'
SBar solo-coro misto-1100-2000-cmp ar-archi
Prawykonanie / Word Première:
24.08.2014, W. Brytania, Presteigne
Festival, The Joyful Company of Singers
Presteigne Festival Orchestra, George
Vass (dyr. / cond.), Rachel Nicholls (S),
Christopher Foster (Bar)

LUDOMIR RÓŻYCKI

Ballada op. 18 / Ballade Op. 18 (1904)
na fortepian i orkiestrę / for piano and
orchestra
pf solo-2222-4231-timp-archi

HENRYK WIENIAWSKI

II Koncert skrzypcowy d-moll op. 22
/ Violin Concerto No. 2 in D minor
Op. 22 (1870), 20'
vno solo-2222-2230-timp-archi
Henryk Wieniawski. Dzieła Wszystkie /
Complete Works, Vol. 2a

Zapowiedź / Upcoming

EUGENIUSZ KNAPIK

Concerto of Song Offerings (2014)
na fortepian, chór i orkiestrę / for piano,
mixed choir and orchestra

Nowe tomy Karłowicza

Wśród nowych materiałów orkiestrowych
można znaleźć m.in. poemat symfonicz-
ny *Smutna opowieść* op. 13 oraz *Koncert*
skrzypcowy A-dur op. 8 Mieczysława Karłow-
icza, będące kontynuacją rozpoczętej już
serii źródłowo-krytycznej Dzieł Wszystkich
kompozytora (dotychczas wydane: *Serena-
da* op. 2, *Symfonia e-moll „Odrodzenie”* op.
7 oraz *Powracające fale* op. 9). W tym roku
planowane jest rozszerzenie edycji o dwa
kolejne tytuły.

Umowa z Edition Peters przedłużona

W wyniku wieloletniej współpracy Polskie-
go Wydawnictwa Muzycznego z wydaw-
nictwem Edition Peters została przedłużona
umowa, na mocy której PWM nadal będzie
jego oficjalnym reprezentantem na terenie
Polski. Edition Peters to jedno z najstarszych
i największych wydawnictw muzycznych na
świecie. Istnieje od 1800 roku i posiada w ka-
talogu zarówno dzieła największych klasy-
ków, jak i kompozytorów współczesnych.

Appendix 2012-2014

Appendix 2012-2014

W marcu ukazało się uzupełnienie Katalogu
wypożyczeniowego Biblioteki Materiałów
Orkiestrowych, zawierające pozycje włączo-
ne w latach 2012–2014. Katalog, obejmują-
cy utwory koncertowe i sceniczne, dostępny
jest zarówno w wersji elektronicznej, jak
i drukowanej (zamówienia można składać
pod adresami: bmo@pwm.com.pl, hire@pwm.com.pl).

The 2012-2014 Appendix to the PWM Hire
Catalogue was published in March. The
catalogue, which consists of orchestral and
stage works is available both in electronic
and printed forms (orders can be placed at
the following addresses: bmo@pwm.com.pl,
hire@pwm.com.pl).

New Karłowicz volumes

Among the new orchestral materials two
brilliant works by Mieczysław Karłowicz
appear: famous *Violin Concerto in A major*
Op. 8 and *The Sorrowful Tale* Op. 13. Both
are the continuation of the Karłowicz Works
series based on critically examined sources
(previously released: *Serenade* Op. 2, *Sym-
phony in E minor “Revival”* Op. 7 and *Re-
turning Waves* Op. 9). Further two titles are
to be published later this year.

Agency agreement with Edition Peters – continuation

Due to the long-term cooperation with
Edition Peters, the agreement has been
extended by virtue of which PWM Edition
will remain its official representative in
Poland. Edition Peters is one of the oldest
and largest music publishing houses in the
world. It was founded in 1800 and its re-
sources comprise works by both the most
prominent classical as well as contemporary
composers.

Redaktor poleca / Editor's Choice

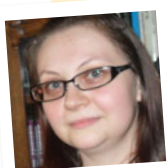
II Koncert skrzypcowy d-moll op. 22 Henryka Wieniaw-
skiego to jeden z najpiękniejszych utworów na ten instru-
ment. Znaleźć w nim można głęboki liryzm i błyskotli-
wą wirtuozerię, słowiański zaśpiew i drapieżną rytmikę,
szlachetność solowego brzmienia skrzypiec i organiczną
symbiozę głosu solowego z orkiestrą. Mimo niezwyklej
popularności tego arcydzieła literatury skrzypcowej, do-
piero teraz, po ponad 140 latach od premiery, ukazało się
zgodne z kompozytorską myślą wydanie partytury. To ko-
lejny tom Dzieł Wszystkich Henryka Wieniawskiego, edycji
źródłowo-krytycznej arcyministra światowej wiolinistyki.

Henryk Wieniawski's *Violin Concerto No. 2 in D minor*
op. 22 is one of the most beautiful works for this instru-
ment. It contains deep lyricism and brilliant virtuosity, the
Slavic folk sounding and rapacious rhythmicity, the nobil-
ity of the solo violin sound and an organic symbiosis of
solo voice with orchestra. Despite the huge popularity of
this masterpiece of violin literature, only now, 140 years
since its première, an edition of the score that is faithful
to the composer's thought has been published. It is yet
another volume of The Complete Works of Henryk Wie-
niawski, a critically examined source edition of this grand
master of the global art of violin playing.

Daniel Cichy, Redaktor Naczelny PWM

Daniel Cichy, Editor-in-chief

Polecamy / Recommended

Rok Lutosławskiego za nami, ale na półkach księgarń pozostało wiele publikacji, do których sięgnąć można w każdej chwili. Osobiście gorąco polecam rozmowy o Witoldzie Lutosławskim w książce pt. **Lutosławski. Skrywany wulkan**, przeprowadzone przez Aleksandra Laskowskiego z czterema światowej sławy dyrygentami: Edwardem Gardnerem, Simonem Rattle'em, Esa-Pekką Salonenem i Antonim Witem. Każdego z rozmówców łączyły odmienne relacje z kompozytorem – każdy nieco inaczej odbiera jego muzykę. Warto zagłębić się w te rozmowy, we wspomnienia dyrygentów, ale też w ich aktualne spojrzenie na świat muzyczny. Szczególny charakter ma wywiad z Salonenem, dla którego Lutosławski był niezmiernie ważną osobą w życiu, a opowiedziana tu anegdota o krytycznej analizie // *Symfonii* jest wprost bezcenna!

Maria Bielatowicz,
redaktor prowadzący działu książkowego

The Year of Lutosławski has passed, however in bookshops there are still many publications left that one can reach for at any given moment. I highly recommend conversations about Witold Lutosławski with four world-famous conductors: Edward Gardner, Simon Rattle, Esa-Pekka Salonen and Antoni Wit carried out by Aleksander Laskowski (**Lutosławski. A Hidden Volcano**). Each of the interlocutors had quite distinct relations with the composer – each receives his music slightly differently. It is worth immersing oneself into these conversations, into the conductors' memories, but also into their actual outlook on the world of music. The interview with Salonen is of a particular character, as for him Lutosławski was an immensely important person in his life, and his anecdote about the critical analysis of *Symphony no. 2* – priceless!

Maria Bielatowicz,
editor in charge of the Book Department

Proponujemy Państwu zbiorek ilustrowanych duetów skrzypcowych Sławomira Tomasika o zgrabnym tytule **Duetowe co nieco** oraz cykl dwunastu **Etюд-kapryśów** Pawła Wójtowicza. Pierwszy powstał z myślą obdarowania najmłodszych adeptów sztuki skrzypcowej uroczymi utwórkami na dwoje skrzypiec. Młodzi skrzypkowie przeżywają radość płynącą ze wspólnego muzykowania, a także poznają podstawowe pojęcia agogiczne, dynamiczne, wyrazowe i wykonawcze. Mają również możliwość pokolorowania obrazków, które zamieszczone zostały pod duetami. *Etiudy* Pawła Wójtowicza przeznaczone są dla starszych skrzypków. Są pięknym podarunkiem autora dla uczniów, których zna lub jedynie słyszał na konkursach, dlatego każdy utwór opatrzony został imieniem konkretnej osoby. Są to trudne, jednak bardzo efektowne kompozycje, podczas wykonania których uczeń może pochwalić się błyskotliwą techniką prawej i lewej ręki.

Sylwia Macura,
redaktor prowadzący działu pedagogicznego

Our proposition for you is a small collection of Sławomir Tomasik's illustrated violin duets neatly titled **A Little Something** and a cycle of Paweł Wójtowicz's twelve **Études-Caprices**. The first was written with the intention to gift the youngest apprentices of the art of violin with small enchanting works for two violins. Young violinists experience the joy stemming from joint playing, and at the same time they get to know the basic tempo, dynamic, expression and performance concepts. They also have the possibility of colouring pictures which are placed underneath the duets. Paweł Wójtowicz's *Études* are intended for older violinists. They are a beautiful gesture of the author towards students whom he knows personally or just heard at competitions – that's why every composition has been given the name of a particular person. Those are difficult, however very impressive works, whose performance allows a student to show off with a brilliant right and left hand technique.

Sylwia Macura,
editor in charge of the Pedagogic Department

Suita Maryjna Juliusza Łuciuka to około 10 minutowa kompozycja urzekająca słuchaczy pozytywną energią. Jeszcze silniej działa na wykonawców, którzy zarażeni ciekawymi motywami muzycznymi (jakże trafnie połączonymi z tekstem!), podśpiewują je na długo po wykonaniu i z przyjemnością wracają do tego utworu przy każdej nadarzającej się ku temu okazji.

Alicja Widzisz,
redaktor prowadzący działu chóralnego

Juliusz Łuciuk's **Marian Suite** is about a 10 minute long composition which enchants listeners with its positive energy. It has an even more powerful effect on performers, who infected with the interesting music motifs (so accurately combined with the text!), sing them under their breaths for a long time after the performance and gladly go back to this composition at every possible opportunity.

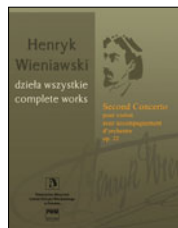
Alicja Widzisz,
editor in charge of the Choral Department

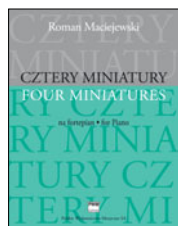
Nowe nuty New Scores

Henryk WIENIAWSKI

II Koncert skrzypcowy op. 22
z akompaniamentem orkiestry / **Second**
Concerto Op. 22 pour violon avec
accompagnement d'orchestre

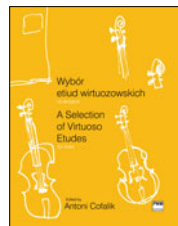

Seria: **Henryk**
Wieniawski - Dzieła
Wszystkie / Henryk
Wieniawski – Complete
Works
PWM 11195
partytura / score

Roman MACIEJEWSKI
Cztery miniatury na
fortepian / Four Minia-
tures for piano
PWM 11296

Utwory pedagogiczne Educational Music

Antoni COFALIK
Wybór etюд wirtuo-
zowskich na skrzypce
– **wznawienie /**
A Selection of Virtuoso
Etudes for Violin –
reedition
PWM 8887

Sławomir TOMASIAK
Duetowe co nieco
na dwa skrzypce /
A Little Something:
Duets for 2 Violins
PWM 11463

Marta PTASZYŃSKA

Mała mozaika na zespół perkusyjny
(i chór) / Little Mosaic for percussion
ensemble (and choir)
PWM 11465

Paweł WÓJTOWICZ

Etiudy-kaprysy na skrzypce /
Etudes-Capriccios for Violin
PWM 11505

Utwory chórne Choral Music

Marian BORKOWSKI

Lux
na chór mieszany a cappella /
for unaccompanied mixed choir
PWM 11478

Marian BORKOWSKI

Sanctus
na chór mieszany a cappella /
for unaccompanied mixed choir
PWM 11477

Paweł ŁUKASZEWSKI

Ego sum pastor bonus
na chór mieszany a cappella /
for unaccompanied mixed choir
PWM 11489

Paweł ŁUKASZEWSKI

Splendor Patriae
Beatus Vir, Sanctus Stanislaus
na chór mieszany a cappella /
for unaccompanied mixed choir
PWM 11391

Józef ŚWIDER

Cantus gloriosus
na chór mieszany a cappella /
for unaccompanied mixed choir
PWM 9774

Józef ŚWIDER

Cantus tristis
na chór mieszany a cappella /
for unaccompanied mixed choir
PWM 11471

Nowe nagrania New Recordings

Jerzy Fitelberg, Tadeusz Zygfryd
Kassern, Michał Spisak, *Poland*
Abroad

Concerto for trombone, piano and
string orchestra, Concerto for string
orchestra, Concertino for string or-
chestra; Warsaw Philharmonic Cham-
ber Orchestra, dir. Christoph Slowin-
ski; Eda 039

Witold Lutosławski, *Koncerty ju-*
bileuszowe / The Jubilee Concerts
Interludium, Chantefleurs et chantefa-
bles, Przeźrocza / Slides, Paroles tissées,
Grave. Metafozy / Metamorphoses;
Festiwal Lutosławskiego „Łańcuch” /
Lutosławski Festival; Towarzystwo im.
Witolda Lutosławskiego / The Witold
Lutosławski Society (001TWL), Insty-
tut Muzyki i Tańca (IMiT0009). Dzięki
współpracy z Programem 2 PR / Due
to cooperation with Polskie Radio 2

Stefan Kisielewski, *Utwory forte-*
pianowe

Danse vive, Preludium i Fuga, Tocca-
ta, Kaprys wiejski, Moto perpetuo, Il
Sonata Suieta na fortepian / for piano,
Trzy sceny burzliwe; Magdalena Lisak
(pf), CD Accord (ACD 210)

Włodzimierz Kotoński, *Awangar-*
da

Etiuda konkretna na jedno uderzenie
w talerz / Study on One Cymbal Stro-
ke, Mikrostruktury / Microstructures,
Aela, Les ailes, Harfa Eola, Musique en
relief, Musica per fiati e timpani, Mu-
zyka na 16 talerzy i smyczki; Polskie
Nagrania-Muza PNCD 1521

Zbigniew Penhersi, *Muzyka pol-*
ska dzisiaj

String Play, Muzyczka na koniec wieku
/ Little Music for the End of the Cen-
tury, Lamentacje / Lamentations, Małe
kroniki smyczkowe / Little String Chro-
nicles, Cztery psalmy / Four Psalms;
Polskie Radio, Polmic 089, PRCD 1741

Wojciech Kilar, Marek Moś

Mała uwertura, II Koncert fortepiano-
wy, Exodus, Orawa, Siwa mgła, Ko-
ścielec, Krzesany; Orkiestra Kameralna
Miasta Tychy AUKSO, dir. Marek Moś
oraz Chór Akademii Muzycznej w Ka-
towicach; Instytucja Kultury Katowice
– Miasto Ogrodów

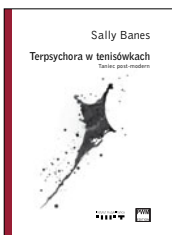
Witold Lutosławski, *Utwory ka-*
meralne

Mała suita, 10 tańców polskich, Prelu-
dia taneczne, Gry weneckie, Łańcuch
I, Przeźrocza; Orkiestra Muzyki Nowej,
dir. Sz. Bywalec; DUX 0949

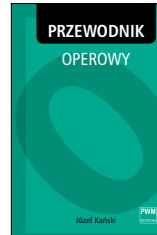
Nowe książki / New books

Aleksander
LASKOWSKI
Lutosławski.
Skrywany wulkan
Liczba stron: 136
Format: 128 x 205 mm
Oprawa miękka
PWM 20733
Nr ISBN: 978-83-224-
0964-0

Sally BANES
Terpsychora
w tenisówkach.
Taniec post-modern
Liczba stron: 316
Format: 185 x 220 mm
Oprawa miękka
PWM 20729
Nr ISBN: 978-83-224-
0955-8

Józef KAŃSKI
Przewodnik operowy
(nowe wydanie)
Liczba stron: 884
Format: B6
Oprawa miękka
PWM 21183
Nr ISBN: 978-83-224-0962-6

21–26 August 2014

PRESTEIGNE
FESTIVAL

GŴYL
LLANANDRAS

Musical discovery and artistic innovation in the beauty of the Welsh Marches

‘this consistently ambitious Presteigne Festival’ *The Times*

Polish theme celebrating the centenary of Andrzej Panufnik,
to include the premiere of Paweł Łukaszewski’s *Requiem*,
the UK premiere of Maciej Zieliński’s *Concello*
together with works by Bacewicz, Górecki,
Lutosławski, Penderecki and much more...

for free brochure and full programme call or view
+44 (0)1544 267800 | www.presteignefestival.com

If not indicated otherwise, pieces listed in Repertoire Recommendations without catalogue numbers are available on hire from PWM or from PWM Representatives.
Pieces listed with catalogue numbers have been published by PWM and most of them are continuously available on sale.

Polskie Wydawnictwo Muzyczne SA
PWM Edition
al. Krasińskiego 11a
31-111 Kraków, Poland
tel.: +48 12 422 70 44
www.pwm.com.pl

Dział Promocji
Repertoire Promotion
tel.: +48 12 422 70 44 ext.
155
promotion@pwm.com.pl
Dział Zarządzania Prawami
Licences
tel.: +48 12 422 74 28
copyright@pwm.com.pl

Biblioteka Materiałów Orkiestrowych
Hire Department
ul. Fredry 8, 00-097 Warszawa
tel.: +48 22 635 35 50
fax: +48 22 826 97 80
hire@pwm.com.pl
bmo@pwm.com.pl

Dział Handlu i Marketingu
Sales & Marketing Dept.
tel./fax: +48 12 422 73 28
sales@pwm.com.pl
handel@pwm.com.pl

Przygotowanie numeru
Editorial Team
Katarzyna Cudzych-
Budniak
Layout
Pracownia Register
Tłum. / Transl.
Aleksandra Ó hAlmhain
Zamknięcie numeru
Deadline
30.05.2014

Complete list of PWM distributors and agents available at www.pwm.com.pl/partners